

Ižanga

Šis *Menotyros* žurnalo numeris yra skirtas muzikologų publikacijoms. Autorių pasirinktų temų ir tyrimų įvairovė atspindi plačią šios srities mokslininkų darbų amplitudę – nuo seniausių laikų iki šių dienų aktualijų.

Muzikologės L. Kiauleikytė ir L. Budzinauskienė ir šiame žurnalo numeryje lieka ištikimos savo tyrinėjimų temoms. L. Kiauleikytė šį kartą skaitytojams pateikia tęstinę studiją iš XIX a. Kauno muzikinės kultūros temos. Straipsnyje pagrindinis dėmesys skiriamas Kauno muzikos draugijos veiklai, jos faktografijai ir raidos apžvalgai. Pagrindinis publikacijos tikslas – bent iš dalies įvertinti Lietuvos muzikos istorijoje šiai draugijai tekusią vietą, apibūdinti jos kultūrinio veiksnio arealą lietuvių tautinio muzikinio priešaušrio sąlygomis.

L. Budzinauskienė tęsia XIX a. Lietuvos bažnytinių kapelų repertuaro tyrimus. Šį kartą publikuojama jos studija, skirta Vakarų Europos kompozitorių klasikų kūrybos apžvalgai, taip pat rankraščių aprašas, sudarytas pagal RISM metodą. Tai naujiena Lietuvos muzikologijoje, ateityje padėsianti visus bažnytinių kapelų muzikinius rankraščius įtraukti į bendrą tarptautinę aprašų sistemą.

J. Landsbergytės straipsnyje, laikantis šiai autorei būdingo originalaus požiūrio, siekiama atskleisti naujojo žanro – *vizijos* – XX a. vargonų muzikoje atsiradimą ir jos lietuviškąjį fenomeną. Darbe remiamasi Lietuvos ir jai artimų kompozitorių vargonų kūryba bei muzikologų, estetikų, kitų tyrėjų darbais, kuriuose fragmentiškai kalbama apie „vizijinę“ muziką arba audiovizualumą kūryboje, unikalią garso „vizijinę“ prigimtį. Straipsnyje formuojamas vizijos apibūdinimas lietuviškuoju aspektu, pradedant M. K. Čiurlionio kūryba ir toliau šiai sampratai išsišakojant į dvi skirtingas O. Messiaeno ir V. Bacevičiaus linijas.

Išsamioje Latvijos muzikologo M. Viļums publikacijoje aptariami nauji muzikinės erdvės kompozicinės artikuliacijos aspektų tyrimai. R. Gaidamavičiūtės darbe tyrinėjama minimalizmo įtaka pomiminalistinio laikotarpio lietuvių kompozitorių muzikai, apžvelgiami keletas vidurinės ir jaunosios kartos lietuvių kompozitorių (J. Janulytės, R. Mažulio, E. Medekšaitės, R. Motiekaičio, R. Kabelio) darbai, turintys sąsąją su minimalizmo estetika.

L. Melnikas šį kartą pateikė skaitytojams straipsnį apie vieną žymiausių šių laikų muzikologą R. Taruskiną bei jo mokslinės veiklos fenomeną, analizuojamą remiantis Thomaso Kuhno mokslotyros koncepcijos principais. Čia aiškinamasi R. Taruskino darbų originalumo prigimtis, svarstomas jo įnašas į muzikologijos raidą.

Žurnalo pabaigoje apžvelgiamos 2009–2010 m. išleistos naujos muzikologinės knygos bei apgintos disertacijos.

Laima Budzinauskienė